

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-
járóságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Téves hírek a hadikölcsönről.

Ilyenek kerültek forgalomba a derék falusi földművelő nép között.

Valaki elhitette velük, állítólag a front-ról irták nekik, hogy nem jó jegyezni a hadikölcsönre, mert akkor tovább tart a háború. És hogy hamarabb vége lesz a háborúnak, ha nem jegyzünk a hadikölcsönre.

A milyen hazafiatlan, épen olyan tudatlan és oktalan beszéd.

Okos ember hogy gondolhat ilyent, hogy a háború hosszúsága vagy rövidsége a hadikölcsöntől függ?

Az állam azáltal, hogy hadikölcsönt bocsát ki, nem akarja a mi pénzünket elvenni, hanem jó kamatra veszi kölcsön az összegyűlemlt pénzt attól, a kinél a háború alatt összegyűlt a pénz, vagy már a háború előtt is megvolt.

Igyekezett is minden okos ember herverő pénzét hadikölcsönbe fektetni, mert ennél biztosabb, jobb és tisztességesebb kamatot hozó helyre nem is adhatta volna a pénzt és a hasznán felül még a hazának is megkönnyítette a dolgát, mert könnyen, önként befolyt az államnak a szükséges pénz.

Az egyházak, megyék, városok, gyárak, bankok, nagyvállalatok be is jegyezték hadikölcsönre pénzüket, csakugy, mint az egyesek. Nemcsak hazafiságból jó indulatból, hanem a hasznáért is.

Nincs biztosabb helyen a pénzünk, mintha az állam biztosítja annak a kamatját és a visszaadását.

Okos ember mind így gondolkozik és csak azt sajnálja, hogy nincs több pénze, a mit hadikölcsönre adhat. Magam is úgy gondolkozom és azt sajnálom én is, meg mások is sokan pennatorgató emberek, hogy nincs sok ezer koronánk a ládafiában, de szívesen adnánk oda hadikölcsönre.

A miért az állam felel, az biztos dolog, mert ha az állam elpusztulna, akkor felt fordulna minden az országban.

De ne engedd magaddal elhitetni, derék falusi polgártársam, hogy hamarabb vége lesz a háborúnak, ha nem adsz a hadikölcsönre!

Ugyan ki tudott beszélni neked ilyen bolondságot?

Hiszen az állam tud áni pénzt szerezni hadikölcsön nélkül is! Tud pénzt

kérni nagyvagyonu emberektől olesőbb kamatra is hat százaléknál.

Az állam kezében van minden földi, világi hatalom. — Az állam tud kivetni annyi adót, amennyi szükséges; az állam kimondhatja, hogy a háboruban szerzett pénznek és vagyonnak ennyi meg ennyi része az övé. És ha kimondja, végre is tudja hajtani.

Tehát az állam tud pénzt szerezni a háború folytatására akkor is, ha nem jegyzünk hadikölcsönt. De az a pénz aztán minekünk sokkal drágább lesz, mert ingyen kell odaadni kamat nélkül.

Az államon nem lehet kifogni, derék falusi polgártársaim, az állam kezében nagy hatalom van.

Nem jobb és nem okosabb-e azért hadikölcsönt jegyezni és jó kamatot kapni, mint nagy adókat nyögni és semmit sem kapni s mégis tart a háború.

Ez az igazság polgártársaim! Azért elő a ládafiából a pénzzel, hadd kamatozzon.

Legujabb hírek szerint ugyanis meghosszabbították a hadikölcsön aláírási idejét június 26 áig.

Pénzbőség. A hadikölcsön aláírására rendelt időt nem azért hosszabbították meg két héttel, mintha az eddig elért eredmény nem volna kielégítő. Magunkért pirulni, a háború nagy ügyeért aggódni kellene, ha ez volna az ok. De nem ez, hiszen a nyilvánosságra jutott, habár még nem összegezett adatokból is meg lehet állapítani, hogy a hatodik hadikölcsön eredménye aligha marad az ötödik hadikölcsöné mögött és szükségből talán ennyivel is meg lehetne elégedni.

Ez a szükség azonban nem forog fenn, sőt ellenkezőleg, nagy pénzbőség észlelhető az országban. És ez az igazi oka a meghosszabbításnak. A nemzetnek még módjában áll igen jelentékeny pénzmennyiséget kölcsönözni a hadikölcsönre s ezt nem utasíthatják vissza közügyeink vezetői, mert az a pénzerő, amelyet a háború kedvező befejezésére fordítunk, soha sem lehet igen nagy, tulságosan, fölöslegesen nagy.

A pénz is csatázik, minden kölcsönkötvény egy-egy katonára, a hadikölcsön összege pedig megfelel a hadsereg egészének. A haza védelmére, a győzelem kivívására nem annyi katonát mozgósítottunk, amennyi bizonyos számítás szerint elegendőnek látszhatott, hanem fegyverbe szolgáltunk minden arra való embert. A hadikölcsönt se úgy latolgassuk, hogy vajjon fedezie e már az a hadsereg szükségleteit? — hiszen ki tudná azt ma pontosan kiszámítani? — hanem az elsőrendű szükségleteinktől megvonható minden pénzünket adjuk oda hadikölcsönbe. Ha több gyűl össze a kellelénél, ha fölösleg marad

majd végül, az nem baj, az épen olyan örvedetes lesz, mintha minél több vitézünk tér vissza sértetlenül a csaták mezejéről. Ellenben mivel tehetnők jóvá mulasztásunkat, ha szükkeblőség s az előrelátás hiánya miatt akár az emberből, akár a pénzből időelött kifogynánk?

Nem fölösleges az a pénz sem, ami a hadikölcsönből netán fölhasználatlan marad, mert erőnk megmutatásának erkölcsi hatása lesz az ellenségre. Ha tehát pénzbőség van az országban, az ne pazarlásban, ne rejtegetésben és ne takarékbetétekben mutakozzék, hanem a hadikölcsön minél nagyszerűbb sikerében.

Hadikölcsön ünnepély Jolsván. Dr. Szontagh Vilmos polgármester rendezése mellett Jolsván is megtartatott a folyó hó 5 én országosan megtartott hadikölcsön ünnepély.

Az est műsora, daczára az előkészületekhez rendelkezésre állott idő rövidségére, élvezetes szórakozást nyújtott a szép számmal megjelent közönségnek.

Az ünnepély tiszta jövedelme 520 kor. 90 fillér, a város polgármestere által a vármegye főispánjához a Hadigondozó Hivatal részére esz-közlendő hadikölcsönjegyzés céljából beküldetett.

Az ünnepély alkalmával a következő felülfizetések eszközöltettek: dr. Hensch Géza 10, Chalupka János 5, Schmeer Adolf 1, Csernuch Emilné 17, Kuna Aurél 4, Szentpétery László 4, dr. Szontagh Vilmos 20, Ratkovszky Árpád 1, Csernok Lajos 20, Péter János 1, dr. Rácz Endre 7, Lukácsy Miklósné 3, Liptai János 1, dr. Bodó Henrik 10, özv. Czibur Emilné 2, Sebestyén Irma 6, Friedmann Ernő 3, Lederer Armin 6, Neogrady Jenő 1, Jolsvai műmsalom 10, Schwartz Ferencz 6, Weisz Zsigmond 2, özv. Jureczky Bertalanné 10, Czibur Imre 7, Birnstingel Aurél 14, Feigel László 4, Jureczky Nándor 20, Stitniczky Dezső 1, András János 5, dr. Grundmann Frigyes 20, Smál József 7, Bihary István 7, Máthé László 7, Roszjár Endre 1, Czibur Ella 2, Holéczy János 1, Magnezet-ipar r. t. 50, Sandrik János 10, Littmann Zsigmond 5, N. N. Süvete 20 korona.

A felülfizetésekkel szolgálni kívánt hazafias cél nevében a város polgármestere ezuttal mond hálás köszönetet.

Népünnepély Feleden. E hó 10-én a VI. hadikölcsön propagandája érdekében igen jól sikerült ünnepség volt Feleden, mely délután 4 órakor vette kezdetét. Az ünnepély rendezése Boross Zoltán kir. járásbíró és Szentmiklóssy Zoltán szolgabíró táradozásai folytán igen sikerült volt és a szépszámu vidéki és helyi közönség jó hangulatban, kitünően érezte magát. A felállított szinpadon Boross Zoltán mondott ünnepi beszédet s beszédének ugy a tenőrija, mint az előadás módja nivós és sikerült volt és igaz hatást tett. A helyi műkedvelők kedvesen, számain kívül Komoróczy Miklós is szerepelt a műsoron komoly és mókás számmal, azután Törköly László gyönyörű zongorajátéka ragadta tapsra a közönséget. Az ünnepélyen a

helyi notabilitásokon kívül képviselve volt a vármegye is a főispán és az alispánhelyettes által s kívülük többen rándultak le Feledre ezen kedélyes alkalomra, mely e hadikölcsön jegyzés céljaira 28500 koronát hozott, a jótékony célra pedig 2200 koronát.

*

Bátán a hadikölcsön propagálása végett s a hadiárvak és özvegyek javára 1917. június 10 én táncmulatsággal egybekötött népünnepély tartatott, melynek tiszta jövedelme 470 korona volt. — Felülfizettek: Szalvendy Gyuláné Bátka 20, Bornemisza Elemér, István János Balogtamási, Zsóri János Balogtamási, Zsóri Jánosné Balogtamási, Meister Mariska Dúlháza, Szalvendy Aladár Rakottyás, Guttmann Miksa Bátka 10—10, Kistejcs István Bátka 6, Varga Antal Bátka 5, Zajdó László Zsíp, Taródy Mihály Rakottyás, István Jánosné Balogtamási, Zsóri Sándor Balogtamási, Czékus Miklós Balogtamási 4—4 korona.

*

Hadikölcsön ünnepélyek a nagyszabosi körjegyzőségben. A nagyszabosi körjegyzőségben, mely Nagyszabos, Rozstálva, Szabados és Martonháza községekből áll, a háboruban elesettek árváinak javára rendezett népünnepély tiszta jövedelme 2555 korona volt. Az ünnepély rendezésében a községek minden rétege nagy buzgalmat fejtett ki. Külön kiemeljük a nagyszabosi papirgyár igazgatóját, aki német honpolgár s aki feleségével az ünnepélyen rendezett kabaré előadásán szerepelt és nagyban elősegítette az ünnepély ily sikeres eredményét. — Martonháza község külön rendezte a jótékony célú ünnepélyt és maga 900 koronával járult a körjegyző által beküldött 2555 koronához.

*

Fényes eredmény. A vármegyében megtartott hadikölcsön napok bevételei fejében a következő összegek folytak be eddig a főispán hivatalához: Rimaszombat 1012 kor., Gömörpéterfala 190 K, Rimaszécs 1613 02 K, Jolstvá 520 90 K, Rozsnyó 969 78 K, Meleghegy 81 20 K, Gesztes 62 80 K, Bugyikfala 44 K, Balogpádár 57 K, Derencsény 144 K, Dobsina 100 K, Putnoki járás 3081 20 K, Ratkói járás 530 10 K, Bátkai körjegyzőség 470 K, összesen 8876 korona.

*

A Rimaszombati Takarékpénztárnál a VI. hadikölcsönből mai napig 1700000 koronát jegyeztek. — A II. időszakból nagyobb

TÁRCZA.

A teababa.

(Írta: Gál István, zenéjét dr. Móyses Andor szerezte: Előadta a rimaszombati hadikölcsön esten Kármán Katinka. A bevezető szavakat a szerző olvasta fel.)

Sokszor úgy érzi az ember a tavasz első kopogtatásánál hogy megváltozik a világ és apró szívek kezdenek dobogni mindenben.

Sokszor februári estefeléken az az ember, akiben a fájdalom jobban szokott fájni mint másban, nyugtalanul néz ki az ablakon és meséket tud elgondolni lányokról, virágokról, farsangvégeről és ha nincs másról: a kezében idegeskedő hideg tollszárról vagy a szomszéd szoba sárga toalettszitalán kedveskedő porcellán flakkonról, mely kecses és finom, mint az álombeli lányok alakja s amelyről eszébe jut az embernek egy romantikus izü divat, mely teababákkal rakja teli a budapesti kirakatokat, a lányzobák vékonylábu asztalkáit és a zsurasztalokon élő régi porcellánok patinás világát.

Nyári estefeléken talán furcsa elképzelni, hogy a kis, selymes teababának is van élete s ebben az életben tragédiák és szerelmes só hajtások is lehetnek. Tavaszt váró estefeléken, amikor jó volna az életünket és a szívünk resz ketését beleszorítani egyetlen kézbe, a puha emberi szív ezt oly könnyen megérti és játszani tud a teababa életének kicsi meséjével épen úgy, mint ahogy az Élet játszik mivelünk könnyű, neki tetsző, de nekünk sokszor kínlódásos játékokat.

Higyük azt, hogy egy szípadon vagyunk, ahol megelevenedhetik az Altwien csészék regényes birodalma is, diszletek és effektusok nélkül fogadják el ezt a kis játékot, amelyet egy

jegyzések a következők: Gömörvármegye árvaszéke 190450 k, Klenóczi fiók 60400 k, Rimaszécsi Takarékpénztár 54750 k, Sajóvölgyi Bank 50000 k, Balogvölgyi fiók 29800 k, Tiszolci Takarékpénztár 19000 k, Kékesi Takarékpénztár 26150 k, id. Gelyo Pál Rimabánya 12000 k, Rimaszombat város gyámpénztára 11500 k, Jolsvai Takarékpénztár 10000 k, Nehrer Gyula 10000 k, Perjéssy Ilona 10000 k, Gede István 10000 k, Brünner Emánuel 8000 k, Lóska Gizella Várgede 7600 k, dr. Baksay Dezső 6800 k, Weisz Róbert Guszona 7000 k, Cselinszki János Vanko és Talán Heléna Susány 7000 k, dr. Törköly József 6000 k, özv. Mészáros Kálmánné 6000 k, Miklós István Korlati 5350 k, Braun Sándor, Zsóri Sándor Balogtamási, Eisnitz Sándorné Tiszolcz, özv. Kovács Józsefné, Friedmann Dávid Várgede, István Pál Meleghegy, farkasfalvi Farkas Géza, Rásony és Valach János Rimaszombat egyenként 5000—5000 korona.

*

A hadikölcsön-jegyzés meghosszabbított június 26-ikáig s jegyezni lehet 96 korona 53 fillér árfolyamon a hivatalos jegyzési helyeken!

A gömörmegyei áruforgalmi r. t. és a kereskedők.

Dr. Fernet Gyula alispánhelyettes nyilatkozata a „Gömör-Kishont”-nak.

A gömörmegyei áruforgalmi részvénytársaság árszabályozó rendszerével kapcsolatban a rimaszombati kereskedelmi testület elnöksége észrevételekkel fordult a törvényhatóság közlélmzését intéző alispánhelyetteshez, mely beadványukban a rimaszombati kereskedők a kereskedelem szabadságán látott sérelmeiket panaszolják el s tiltakoznak az áruforgalmi részvénytársaság hegemoniális törekvései ellen.

Mivel ezen beadványban foglalt érvek kereskedői és ezzel kapcsolatos körökben pertraktálás tárgyát képezik és mert mi alakulásától kezdve nagy jelentőségű intézménynek tartottuk ezt a vállalkozást, a közönség helyes informálása céljából felkeressük dr. Fernet Gyula alispánhelyettes vármegyei főjegyzőt, aki ezen kérdéssel kapcsolatban a következőket volt szíves mondani nekünk:

„Tény az, hogy a rimaszombati kereskedők az áruforgalmi r. t. alakulásával és működésével kapcsolatban bizonyos pana-

februári estefelé talált ki s amelyhez, ha hozzáadják a szívük melegét, talán mosolyogni fognak, talán szomorkodni, hiszen az életben ugyan, amin az egyik ember halálraszomordik, azon a másik mosolyogni tud.

*

Téli délutánon szürke félhomályban állt a teababa, szomorkodva várt. Meissen csészében aransárga tea Melegét őrizte s esze azon járt: A férfi szobában van egy régi óra Alatta dolmányos, kalpagos vitéz, Ha hozzá szökhetne meleg, puha szóra, Ha megsimogatná a porcellán kéz... S mert szerelmével sehogysem bírt A teababa sírt... a teababa sírt.

A kis zsúrasztalon pletykáltak a csészék, Kihallgatta őket a teababa.

A vén cukortartó bizalmasan sugta: — Családi vihar volt, eljött a mama. Elviszi a lányát, válópör lesz ebből — Szállt a hír, megtudta a férfiszoba, Mosolygott a vitéz a szobaszögletben S ravaszul bölintott az öreg óra... Mert örök szerelmet hitt, remélt, A teababa félt... a teababa félt.

Igaz volt a pletyka, nagy ládákat hoztak, Pakkoltak ezüstöt, képet, porcellánt, Papírba göngyölték a kis teababát, A riszáló, selymes, brokátos kis lányt, A ládát a férfiszobán át kivitték S a baba hallotta a vitézt szólni: — Eljen a szabadság a vig függetlenség, Nem ártogat már az asszonyi holmi! — A láda kicsúszott, leesett... A teababa — jaj, — a szívén megrepedt!

szokat terjesztettek elém, a melyeket a helyes irányzatú kereskedelem szempontjából úgy is mint e vármegyének jelenleg alispáni teendőket intéző főjegyzője s úgy is, mint a tisztességes kereskedelemnek igaz barátja a legalaposabb megvizsgálás tárgyává tettem.

Érintkezésbe léptem a rimaszombati kereskedők egyik tekintélyes képviselőjével, Gróssinger Miksa kereskedelmi tanácsos, vezérigazgató urral, mint a kereskedelmi testület elnökével és felvilágosítottam őt arról, hogy az áruforgalmi r. t. nem egy kereskedelem ellenes vállalat s nem czélozza a kereskedői érdekek sérelmét. A vármegye től nyert koncessziója és a vármegye által gyakorolt szoros felügyelet folytán egy alruisztikus intézmény és félig-meddig vármegyei üzem, amelynek legelső rendeltetése a vármegye részére hatósági ellátás végett kiutalt áruk szétosztása s amelynek alapítását és a vármegyének anyagi részvételét a belügyminiszter jóváhagyta. A szétosztás módozatait, a vállalat üzleti hasznát a mindenkor alispán állapítja meg és a sérelmesnek tartott árszabályozó intézkedés is az alispáni rendelkezésen alapul. — Ez az árszabályozó tevékenység abban áll, hogy az alispán csakis azon kereskedők részére utal ki az áruforgalmi r. t. árukat, akik bizonyos eladási rendszabályoknak alávetik magukat. — *E rendszabályokat tehát az alispán szabja meg törvényes rendeletekben gyökerező jogánól fogva és nem a részvénytársaság s így a sérelemként hitt diktátorság nem áll fenn.* Az alispán ezen feltételek előírásában köti a Haditermény r. t., amely az áruk kiadását ugyanily kikötésektől teszi függővé. — Ez az árszabályozó rendszer éppen a kereskedelem bevonását czélozza s a kereskedők által akar forgalomba hozni oly czikkeket, melyek eddig az egyes hatóságok útján osztattak szét. A háboru után természetesen a szabad kereskedelem terére kell a gazdasági rendszernek lépni s a megkötött kereskedelem és a hatósági ellátás áthidalását czélozza az árszabályozó intézkedés, mely a tisztességes haszonnal megelégedő kereskedőknek érdekeit nem alterálhatja. Az áruforgalmi jövője s a háboru utáni tevékenysége még nincs tisztában kirajzolódva. Sok függ az általános közgazdasági körülményektől, sok attól miképen fogja teljesíteni hivatását, de egyes előrelátható szempontokból a háboru közvetlenül követő időszakban igen hasznos tevékenysége lehet. A háboru után nagy lesz a fogyasztás, óriási a kereslet és nem lesz áru. Ami lesz, azt még talán jobban kell körül bástyázni a kereskedői tulkapásokkal szemben mint a mostanit. A nagy áruhiányban a vármegye ellátása szempontjából jó szolgáltatásokat tehet egy nagy anyagi erejű és megfelelő összeköttetésekkel és hálózattal bíró szervezet, mely a kapott áru egységes és igazságos szétosztását elvégezheti. Külömben a kereskedők és az áruforgalmi közötti viszony harmonizálását a kötelelenségnek ismerem és annyit mondhatok, hogy ez a legjobb uton van és felvilágosító nyilatkozatom a helyi kereskedelem képviselőjét teljesen megnyugtatta.

Ezen illusztris interjú a hangulat megnyugtatóására minden esetre hasznos és az általános vármegyei érdekek szempontjából mi sem kívánhatunk mást, mint hogy az áruforgalmi r. t. illeszkedjék bele a vármegye mostani kereskedelmi életébe szervesen, szoros kapcsolatokkal, de nem tönkre tett kereskedelmi existenciák árán, hanem a kereskedelem értékes embereinek jó akaratu segítségével.

Mi sokkal szerencsésebb és elasztikusabb szervnek tartjuk a részvénytársaságot, a divatos *hatósági üzemeknél*, amelyekben nincs meg az asszimilálódás tehetsége a szabad kereskedelem útjai felé s amelyek a kereskedők nélkül vesznek részt a közellátás jelentős világában.

A gömörmegyei áruforgalmi részvénytársaság a meglévő kereskedőkkel akarja nagyfontosságú hivatását teljesíteni.

Világháboru.

A támadó hullámok, a melyek ellenünk és szövetségeseink ellen zúdulnak, mostanában nem olyan erősek és kitarítók, mint pár héttel ezelőtt voltak. Mint ha lankadni kezdene az ellenség ereje.

Az olaszok mostanában fölhagytak az Isonzó mentén folyó offenzívákkal, hanem e helyett újat kezdtek Tirol déli szélén az ellen a terület ellen, a melyet a múlt évben tőlük elfoglaltunk. Itt a Sugana völgyben, a Monte Zebio területén többszörös heves támadásokat kezdtek csapataink ellen, de azokat mind visszaverték.

Ugy látszik, az olaszok avval a szándékkal rohantak itt ellenünk, hogy az Isonzó mentéről s a tengerparti területtől vonjunk el csapatokat.

Ebben a számításában az ellenség csalódott és nem is nagy erővel indított Tirol déli széléin támadást, úgyhogy azokat ott készen álló erőink vissza tudták verni s az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak.

Most már valószínű, hogy nemsokára újabb offenzívát kezdenek az olaszok az Isonzó vidékein és arra ismét jól készen fognak állani csapataink.

Az orosz offenzíva, úgy látszik, már nem igen bír kifejlődni. Hallani Romániában, Bukovinában, Galicziában és följebb egészen Rigáig orosz próbálkozásokról és tűzérési harcokról, de valódi támadássá még Kerenszki népvészér hadügyminisztersége sem tudja ezeket fejleszteni. Vagy talán nem is akarja, csak tessék-lássék, hogy mégis csinálnak valamit. Újabb hírek szerint az angolok és francziák azt irták az oroszoknak, hogy ők is hasonló célokat tűztek a háboru elé, mint a milyeneket a felszabaldult Oroszország hirdet.

Valóban így megszelidült e az ellenség a sok veszteség után, vagy csak az oroszokat akarják szép szavakkal benn tartani a bandában? nem lehet biztosan tudni.

Az angolok újabb offenzívát kezdtek a héten Yperntől délre a witschaetei hajlás ellen és pár kilométerre visszavonultak a németek, kiegyenesítve a kiugró hajlást, de ott azután megállottak s az angol támadások is alábbhagytak. De még úgy látszik, lesz újabb angol offenzíva és pedig nagyobb szabású, mert onnan délre, Lens és Arras táján is erősebben tűzelnek az angolok s így alighanem a belga tengerparttól kezdve az Aisne folyó vidékéig szélesebb fronton angol támadás készül.

A francziáktól a németek foglaltak vissza egyes állásokat a Champagne vidékén és azok ellen újra a francziák rohamoztak ellentámadásokkal, de sikertelenül és sok veszteséggel.

Macedóniában elcsöndesedtek a har-

czok, ugymint a török frontokon is. Szegény görög királynak le kellett mondania, mert az éhes francia seregek csak Görögország terméséből lakhatnak jól.

A tengereken azonban, kivált az Északi tengeren, az Atlanti óceánon és a Földközi tengeren nagyon sok hajó pusztul el és növeli az ellenség kétségbeesését, amely nem tud sikerrel harcolni a tengeralattjárók ellen, dacára tulnyomó erejű hadiflottáinak.

Hírek a gömöri közéletmezés és közellátás világból.

Háborus kihágások büntetései.

Az alispánt helyettesítő vármegyei főjegyző *ítéletei*: Bartó Félixné Nagyrőcze tejdrágítás 400 kor. pénzbüntetés.

Nyustyai főszolgabíró ítélete: Nagy Béla Cserencsényi tanúsítvány nélküli őrlés 40 K pénzb.

Rozsnyói főszolgabíró ítéletei: Horváth János, Králik György, Ondrej Pál, Mocsár János, Ondrej András, Domik József, Domik János, Haeskó József, Szöllős Pál, Szöllős András, Haeskó György, Horváth János, Králik György, Ondrej Pál, Mocsár János, Domik János csucsmi, Piszár József, Czomorik István, Hlivák István, Petró Mátyás, Cservenák György, idb. Petró János, ifj. Petró János, Petró András, Répászki György, Junga Márton, Hacsosvzki György, Kovács Mihály, Hlivák János, Polyák Mihály, Hlivák György és Cservenák István andrási lakosok személyes szolgáltatás megtagadása miatt — 1—1 napi elzárás és 20—20 korona pénzbüntetés.

Dobos Károly Berzétékőrös, Jozefi Jánosné Rozsnyó igazolvány nélküli árpavásárlás 1—1 napi elzárás és 20—20 kor. pénzb.

Antal András Pelsőcz zsír és tej maximális áron felüli eladása 16 napi elzárás és 400 K pénzbüntetés.

Gabonaneműek eltitkolása miatt: Szanyi Gyula Lucska 15 napi elz. és 300 K pénzb., Fazekas Lajosné Barka 7 napi elz. és 150 K pénzb., Fazekas Andrásné 10 napi elz. és 200 K pénzb.

Takács Bálintné Pelsőcz tej maximális áron felüli eladása 3 napi elz. és 50 K pénzb., özv. Rezes Lajosné Pelsőcz turó maximális áron felüli eladása 1 napi elz. és 20 K pénzb.

Gabonaneműek eltitkolása miatt: Sándor András judus, Válint János benczák, özv. Klenovics Jánosné, Balczó János és Gyuricsik János Nagyszabos 8—8 napi elzárás és 200—200 kor. pénzb. — Ugyanazért Szekszti Márton, Szenkó János, Hiavács András, Benedikti János mánik, Bodnárk Andrásné seszták, Sándor András sugir Nagyszabos 1—1 napi elz. és 20—20 kor. pénzb., Seszták Jánosné 1 napi elz. és 100 K pénzb., Balczó Mátyás Nagyszabos 16 napi elz. és 400 K pénzb., Bisztren János Barbalics András meszjár és Jakubej András szabadosi lakosok 16—16 napi elz. és 400—400 kor. pénzb.

Feledi főszolgabíró ítélete: Kraxner Imre Sajógömör, őrlési szabálytalanságok miatt — 30 napi elzárás és 1200 kor. pénzbüntetés.

A befőzési cukor szétosztása. Az alispánhelyettes e héten adta ki rendeletét a nyári befőzésekhez járó cukor szétosztása tekintetében s e szerint a rendelkezésére bocsátandó mennyiségből minden főszolgabíró és polgármester részére ki lett utalva egy bizonyos quantum elszámolás kötelezettsége mellett s ez a mennyiség az előljáróságok utalványai alapján jut a gyümölcsöt befőzni akaró közönséghez. Az előljárásnak 8 kilogramm van

utalványozási joga s akinek ennél nagyobb igénye van s ezt az előljáróság igazolja, az az alispáni hivataltól kérje írásban igénye kielégítését. Hangoztatja a rendelet, hogy csakis azok részesülhetnek ezen czukorban, akik azt tényleg befőzési célokra akarják felhasználni és hogy az igények a gyümölcstermési és beszerzési körülmények és családi viszonyok figyelembevételével mellett bíráltnak felül.

Különféle áruk. Az alispán értesítette a főszolgabírákat és a városok polgármestereit s a „Hivatalos Lap” útján a községi előljáróságokat, hogy a gömörmegyei áruforgalmi r.-t. rimaszombati raktárában a következő áruk vannak s ezek a 9789—1917. számú határozat értelmében s azon kereskedők útján, akik az árszabályozó feltételeknek magukat alávetik, kerülnek kiutalás alá:

Étfüge ládákban és kosarakban kg. K	7—	8—
Török mogyoróbél	10—	11'40
Bolgár héjas mandula	5'10	5'80
Szegfűbors	20'80	24—
Singapore bors	47'85	55—
Legfinomabb Ceylon tea	50—	60—
Finom Pekoé keverék tea	44—	52—
Csokoládé I ^a .	22'60	26—
Csokoládé II ^a . 1 Carton	18'20	21—
Régi mazsola	8'16	9—
Gyertya	6'35	7'30

Apró hírek. A kávé árai július 15-éig változatlanok. — A juniusi cukor nagy része már megérkezett s az áruforgalmi r.-t. útján szétosztatott. — A hadi szappan szétosztása a napokban történik meg. — *Dán vaj*, ementáli sajt fog érkezni az alispán rendelkezésére s a multi fagyott citrom szállítmány helyett 35 láda citrom. — *Petroleum* az ipari és mezőgazdasági üzemek részére körülbelül e hó végével osztatik szét.

Hírek és vegyesek.

Hangulatot.

az élettemmel kapcsolatos mosolyt vagy panaszkodást régen nem irtam e helyre s most hogy újra rászántam magam és az est kékekesszürkéjében színes ernyős lámpa frivolkodik felettem, kezdek rájönni, hogy nehezebben megy a tolnak, mint azelőtt s hogy kopottabb vagyok az írásom öntükrében, mint régen, amikor hangulatosabb környezetben íródtak a rövid első hírek az életről, asszonyok fejről, lányok kezéről, őszirózsák féltékenykedéséről a büszke krizantén iránt, nyári meleg éjszakák csókjáról és minden esacsiságban a magam kis sóhajtásaimról, életkéimről, szivemről.

Jó volna a nyári esthez illő és kedveskedő hangulatot találni s jó volna találkozni egy régi cimborámmal, akivel soha sem beszélünk a mindennap szürke történelméről, aki nem helyeselné vagy helytelenítené a választójogi kabinet jöttét, de aki busulni tudna egy régi emlék fakódásán, egy régi nóta unottságán, egy régi élet semmiségén...

Jó volna a feketefejú Farkas Imrével egy kávéházi asztalhoz járni, este a Rác-fürdő mögött veteránok muzsikáját hallgatva vacsorázni, éjszaka állni a hosszú Duna csendes partján s egy meleg versort kifundálni, amelynek muzsikája és színe van s amelyet százszor el lehet mondani az éjszakai lámpaoltás után a dunaparti hónapos szoba meleg ágyában, százszor — míg a szívünk nem kezd fájni bele.

Jó volna másnap a meleg sorhoz többet fűzni, verset kalapálni össze s úgy ülni a kavargó New-York kicsike asztalánál, mint ahogy régi apánk egy halálos kaland után mosolyogtak, büszkélkedtek és biztak önmagukban.

Veszünk korlátlan mennyiségben:

Egres, ribizke, eper, málna, cseresnye, meggy, zöld dió, körte, alma, szilva, barack, szeder, csipkebogyó stb. stb. gyümölcsöket.

RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Azután jó volna csendes, halkan zümmögő esőt nézni, az esőn, utcán, embereken túl nézni... jó volna hangulatot találni a borus ég szürkéségében is, fiatalságot kicsókolni az ólmos, felhős levegőből... önmagamból... *Glin.*

Gróf Serényi Béla kereskedelemügyi miniszter. Vármegyénk illusztris nagybirtokosa és egyik legtekintélyesebb egyénisége gróf Serényi Béla az új kabinetben a kereskedelemügyi tárczát elvállalta. Ez a hír a politikai érzelmektől megtisztított formájában is élénk örömet kelthet vármegyénkben és egy nagy, erőteljes koncepciójú államférfi méltó érvényesülését hirdetheti. Nincs jogunk a politika szemüvegén megvilágítani elhelyezkedését a kabinetben és nincs módunk hozzá, hogy a vármegyére nézve politikai jelentőségét keressük ezen örvendetes hírek. A közélet szempontjából azonban az üdvözlés szavaival kereshetjük fel gróf Serényi Bélát, mint a gömői érdekek és törekvések nemes és szívós patrónusát s mint olyan képességű és tudású vezető politikust, akinek éles szemére, aktív munkájára és nemes lelkére a háborús közélet mezején feltétlenül domináló szerep várt.

A putnoki kastélyából újra a cselekvő politika porondjára kilépett egyéniséget Gömörhöz fűző szálakat csak erősítheti az az általános öröm és közhangulat megnyilvánulás, amely Gömör és Kishontvármegyében szavakra és kifejezésre talált s amely a munka és kvalitások nagy embereit fényes pályájukon rajongással szokta kísélni.

Személyi hírek. Lukács Géza főispán az elmúlt héten hivatalos ügyben Budapestre utazott.

Dr. Hajdu Imre belügyminiszteri közegészségügyi felügyelő mult vasárnap városunkba érkezett s másnap Rozsnyóra utazott az ottani kórház megvizsgálása céljából.

Singer Rezső kerületi főrabbi folyó hó 12-én négy heti gyógykurára Karlsbadba utazott.

Pénzügyi kinevezés. A Gömör-megyei Nép- és Iparbank igazgatósága Máthé Jenő ügyvezető igazgatót vezérigazgatóvá nevezte ki.

Pénzügyi kinevezés. A király a pénzügyminiszter előterjesztésére Hedry Pál lőcsei pénzügyigazgatónak, kit felesége révén városunkhoz rokoni kötelek fűznek — a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

Kinevezés. Brauner Gyula Sárosvármegye törvényhatósági állatorvosa, ki városunkban hosszú időt töltött, most állategészségügyi felügyelői címet kapott.

Tanítónői áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szűts Lenke kohárházai és Schidek Etelka majláthfalai állami elemi népiskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

Arcsképleleplezés Rimakokován. Rimakokova nagyközség képviselőtestülete f. hó 8-ikán tartott közgyűlésében leplezte le a község közszerepében álló bírájának: *Taufner Ignác*nak negyedezéses bírói szolgálata emlékére a tanácssteremben elhelyezett arcképét. *Füzi Rezső* szép beszédben méltatta a kiemelte az ünnepelt érdemeit, ki rátermettséggel, teljes odaadással, szorgalommal és pontossággal tölti be hivatását; a község s annak közönsége érdekében és javára 25 év óta lelkiismeretesen és becsülettel munkálkodva, a lakosság szeretetét teljes mértékben kiérdemelte. E hála és ragaszkodás kifejezésül festették meg a tanácssterem részére arcképét. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a nem remélt s nem várt ünnepeltetésért.

Katonai szemle. Hartwich Emil altábornagy, a kassai katonai parancsnokság főnöke folyó hó 11-én városunkba érkezett s az aznap kora reggel kivonult 80. gyalogezred legénysége felett alapos szemlét tartott. — A szemle után délután a parancsnok elutazott. — Folyó hó 14-én pedig *Albrecht* vezérőrnagy volt városunkban s a katonaság felszerelése felett tartott szemlét.

Hivatalvizsgálat. A helybeli királyi ügyészség ügykezelésének hivatalos megvizsgálása céljából folyó hó 10-én városunkba érkezett dr. *Kurovsky* Ferencz kassai kir. főügyész. A vizsgálatot a példásan, kiváló pontossággal és nagy gondnal vezetett hivatalban a főügyész egész héten alaposan és szigorú pedantériával végezte.

Egyházmegyei közgyűlés. A kishonti ág. hitv. ev. egyház ez év július hó 2-án tartja Rimaszombatban idei közgyűlését.

Egyháztanácsai ülés. A rimaszombati református egyház tanácsa e hó 10-én *Czinke* István elnöke alatt ülést tartott, melyen az egyháztanács tagjai szép számmal vettek részt. Az ülés jóváhagyta az elnökség azon intézkedését, hogy a VI. hadikölcsönre 7000 koronát jegyzett s azután elrendelte, hogy a sárospataki ref. főiskola segélyezési céljaira az egyházkerület által kivetett fejenkénti 1 korona adó befizettség. — A sárospataki főiskolai internátus céljaira eszközleendő gyűjtésre *Lukács Géza* főispán és *Czinke* István vállalkoztak. *Simon* Mihály lelkész részére 680 korona rendkívüli háborús segélyt szavazott meg az egyháztanács. A reformáció 400 éves évfordulója alkalmából rendezendő ünnepség keretében leleplezendő *Harsányi* István emléktábla megrendelésével az elnökség és *Tóth* Béla tanácsstag bizattak meg.

Katonai vizsgálat. Báró *Czech* vezérőrnagy, dr. *Papp* István főorvossal és dr. *Kerecsy* Jenő hadnaggyal folyó hó 10-ikén városunkba érkezett s mint a honvédelmi miniszterium által kiküldött bizottság, az ideiglenesen felmentett és beosztott honvéd népfelkelőket felülvizsgálta másnap: 11-én. Aznap délután a bizottság tovább utazott.

Eljegyzés. *Széphegyi* Gáspár szedő-gépmester, lapunk nyomdájának egyik kiváló és szorgalmas munkása eljegyezte *Bogár* Juczikát.

Kinevezés. A főispán a kuntapolczai áll. el. iskola gondnokságához kinevezte gondnoksági elnöké *Uxa* Károly gyárigazgatót és al-elnökké *Hevessy* Péter földbirtokost.

Ovónői kinevezés. A kultuszminiszter *Zachár* Ilona okl. kisdodovónőt a klenóczi áll. kisdodovodához kinevezte.

Halálozások. Rimakokova és vidéke köztisztelőnek és szeretetnek s nagy népszerűségnek örvendett plébánosa: *Stubendeck* József, ki 1897. óta működött Rimakokován, 56 éves korában, papsága 33-ik évében f. hó 14-én elhunyt. Halála széles körökben keltett összinte részvétet. A vármegyeházára, miután az elhunyt megyebizottsági tag volt, kitűzték a gyászlobogót. *Széman* Endre pápai prelátnak f. hó 15-ikén Rimakokovára utazott a temetésre és az egyházra vonatkozó intézkedések megtétele céljából. A temetés folyó hó 16-án Rimakokova és vidéke imponáns részvéte mellett ment végbe.

Lipták Endre — *Rónoy* Gyula takarékpénztári könyvelő sógora, — ki városunkban is hosszú ideig folytatott pék iparosságot — f. hó 12-én Losonczon hosszas betegség után 64 éves korában elhunyt. 14-ikén temették nagy részvét mellett.

Kitüntetés. *Sáfrány* Géza 16. honvédegyalozredbeli alezredes, most a miskolczi 10. honvédek parancsnoka az ezüst signum laudist kapta a kardok egyidejű adományozása mellett.

Signum laudis. Dr. *Schvirian* János segédorvos — aki bennünket dobsinai származása révén érdekel — legfelsőbb dícsérő elismerést kapott a kardokkal.

Ezüst signum laudis. *Gál* Barnabás, a m. kir. 39-ik honvédtábori taraczkézred főhadnagya — szerkesztőnk testvéröccse — az elmúlt héten az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért az újlágos legfelsőbb dícsérő elismerésben részesült a kardokkal. Ez a negyedik kitüntetés, amennyiben megkapta eddig a bronzz signum laudist, a 3-ik oszt. katonai érdemkeresztet, a német vaskereszt II. osztályát és most az ezüst signum laudist.

Szabadságon. Dr. *Kardos* Géza főorvos, több szép kitüntetés tulajdonosa, a harcztérről — édes anyja: özv. *Kohn* Adolfné látogatására — hazajött s szabadsága idejét arra is felhasználta, hogy a tüdővész elleni védekezés tárgyában Rózsahegyén tartott kongresszuson részt vett. Folyó hó 17-én ismét az orosz harc-

térre ment. — *Kerekes* Jenő tábori taraczkézredbeli kapitány e héten szülei körébe szabadságra ide érkezett. — Mult szombaton rövid szabadságra jött városunkba az 5-ik gyalogezrednél szolgálatot tevő *Czékus* főhadnagya is.

Választmányi ülés. A rimaszombati Polgári Olvasókör választmánya ma, vasárnap 17-én délelőtt 11 órakor a kör helyiségében ülést tart.

Egyházkerületi gyűlés. A tiszán-ineni ref. egyházkerület folyó hó 14-én kezdte meg gyűlését, melyen vármegyénkbeli is számszerűen vesznek részt az egyházi és világi funkcionáriusok. — A gyűlésre folyó hó 13-án *Lukács* Géza főispán egyházmegyei gondnok és *Czinke* István ref. lelkész is elutaztak. — A gyűlésen elhatározták, hogy ez évben szeptember 19-én az egyházkerület összes iskoláiban Tompa ünnepély tartatik s így emlékeznek meg Tompa Mihály 100 éves születési évfordulójáról. Ezenkívül több egyházi ügy nyert elintéztést, melyek között minket különösen érdekel az, hogy a gömői esperes választás megsemmisítését a kerület közgyűlése tudomásul vette és kimondta, hogy az állás egy hónapon belül új választás útján betöltendő.

Tanítógyűlés. A kishonti ág. h. ev. tanítóegyesület e hó 14-én a rimaszombati ev. templomban tartotta 131-ik rendes közgyűlését, melynek a tagok egyharmadrészének katonai szolgálatot való teljesítése miatt a megszokott tárgysorozata nem volt. *Frenyo* Dániel elnöki megnyitójában méltatta az ezen egyesület sok tagjának a hazáért a harcstereneken teljesített szolgálatát s kiemeli, hogy az egyesület négy tagja az ellenség előtt megsebesülve, de ismét kiépülve haza bocsátatott s tovább folytatja nemzetépítő békés munkáját, egy orosz fogságban eszi a fronton küzdenek egy jobb jövőért. Majd az egyetlen főjegyzője hosszabb értekezés keretében ismerteti a magyarországi tanítók Eötvös-alapjának célját és működését s lelkes szavakban felszólítja tagtársait ez alapon való belépésre. Szép siker koronázta fáradozását, amennyiben az egyesület majdnem minden tagja az Eötvös-alap tagjává lett. Rövid istentisztelettel kezdődött a gyűlés s a szózat éneklésével ért véget.

A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 11-én, hétfőn tartotta *Lukács* Géza főispán elnöke alatt rendes havi ülését, melyen a szakreferensek bejelentéseket tettek a vármegye mult havi állapotáról. Az ülésen a választott bizottsági tagok közül részt vettek: *Széman* Endre, *Marton* János, *Farkas* Zoltán és *Szilárdy* Béla. A referensek jelentései szerint az állategészségügy állapota rosszabbodott, a közegészségügy helyzete kielégítő volt.

A kassai kir. tábla szüneti tanácsa. A kassai királyi ítélőtáblának folyó évi szüneti tanácsa a következően alakult meg: Elnök július 1-től július 28-ig *Hedry* Lőrincz, a kir. ítélőtábla elnöke, július 29-től augusztus 25-ig dr. *Góth* Ferencz kir. ítélőtáblai tanácselnök. — Szüneti bírák: július 1-től július 28-ig *Emödy* Béla kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott királyi ítélőtáblai bíró, *Vekerdy* Pál, *Ujfalussy* Béla és *Harsányi* Gusztáv királyi ítélőtáblai bírák, július 29-től augusztus 11-ig *Vekerdy* Pál, *Ujfalussy* Béla, dr. *Kálniczky* Géza és dr. *Laczkó* Andor kir. ítélőtáblai bírák, augusztus 12-től augusztus 25-ig *Vekerdy* Pál, *Ujfalussy* Béla, *Ruttkay* János és dr. *Laczkó* Andor kir. ítélőtáblai bírák.

Növendék hangverseny. A nemzeti zenede énekosztályának növendékei, kiknek tanára *Noséda* Károly, folyó hó 14-én vizsgáltak s mint a fővárosi lapokban olvassuk, nagy tetszést aratott szép hangjával *Biszterszky* Aranka, az itteni telekkönyv nyug. vezetőjének tehetséges leánya, ki iskoláit itt végezte.

Táncmulatság. A gyöngyösi tűzkárosultak javára a *várgedei* ifjúság e hó 17-én d. u. 3 órakor a várgedei fürdőhelyiségben táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyenként 2 korona, családjegy 4 korona.

A hadikölcsön-jegyzés meghosszabbított június 26-ikáig, s jegyezni lehet 96 korona 53 fillér árfolyamon a hivatalos jegyzési helyeken!

Járásbíróóságok vizsgálata. Cseh István kir. törvényszéki elnök már megkezdte a kir. járásbíróóságok ügykezelésének hivatalos évi vizsgálatát s az itteni járásbíróóság után e héten a tornaljai járásbíróóságra került a sor, hol a vizsgálatot az elnök alapos körültekintéssel és pontossággal végezte. Az elnök távolléte alatt a helyettesi teendőket a törvényszék vezetésében dr. Musotter Miklós tanácselnök látja el.

Ötéves találkozó. Mindazokat a volt iskolatársainkat, akikkel az 1912. évben végeztük el a rimaszombati állami polg. leányiskola IV. osztályát, szívesen felkérjük, hogy ez év július 1-én délelőtt 9 órakor a leányiskolában ötéves találkozóra minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Rimaszombat, 1917. június 15.

Molnár Aranka, Krausz Elza.

Jótekonyság. Benyó Béla polgártársunk, a fémátvételi bizottságban teljesített szakértői működési díját 50 koronát, a városi hadi árvek és özvegyek alapja javára adományozta.

Halálos elgázolás. Budapesten folyó hó 12-én egy 30-as jelzésű villamos kocsin — mint a fővárosi lapokban olvassuk — a fegyvergyár mellett elgázolta Szalontai Gyula 17 éves fegyvergyári munkást, kit súlyos sérüléseivel a mentők bevitték a Rókus kórházba, hol a szerencsétlen fiu kiszenvedett. A tragikus véget ért fiatal munkás Szalontai Samu helybeli ügyvédi írnok fia volt, ki itt a Heksch féle üzletben töltötte tanulmányi éveit s jóra való, derék fiu volt. Mélyen sújtott szülei folyó hó 14-én utaztak szerencsétlen véget ért fiuk temetésére.

Német ifjak vendéglátása. Krassószörényvármegye törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy július hó 15-től kezdve 300 német üdülésre szorult itjutt helyez el a megye területén. Ezen vármegye alispánjának megkeresése folytán az alispánhelyettes vármegyei főjegyző felhívta az elsőfokú hatóságokat és a községi előjáróságokat, hogy hassanak oda, hogy törvényhatóságunk területén is vállalkozzanak német ifjak befogadására egyes családok.

Hangverseny. Kassán B. Mihály Bertalan énektanár úr növendékeivel, dr. Gál Dezső operanékes közreműködésével ma, vasárnap jótekonyszéki hangversenyt rendez a gyógyíthatatlan betegek kórháza javára. A hangversenyt a városunkbeli származású Kálniczky Mária, dr. Kálniczky Géza kir. táblai bíró leánya is közreműködik s Tarnay: „Van egy dalom” és „Ugy e Jani” című dalait éneklé.

A Gömörvármegyei Nép- és Iparbank R.-t a Hadi Termék R.-t. gömörvármegyei kirendeltsége a folyó évi termésre előlegeket (zöldhitelt) folyósít a legkedvezőbb feltételek mellett 2-2

Játékdélután. A rimatamásfalvai állami kisdudorvó intézet folyó hó 24-én d. u. 4 órakor 60 fillér belépődíj mellett játékdélutánt rendez az óvóintézet udvarán, melyre az érdeklődő közönséget meghívja a felügyelő-bizottság.

Műzslés az új építkezésekben. Egyelőre, sajnos, nem nagyon aktuális nálunk az új építkezéseknek a műzslés szempontjából való ellenőrzése, egyrészt azért, mert mostanában új házépítkezések egyáltalában nincsenek, másrészt, mert a szépréndészet terén való sanyaru helyzetünk nem újság. Az építkezés aggasztóan hosszú szünetelése dacára is figyelmet érdemel azonban az az eléggé nem méltányolható terv, amelynek megvalósításával legutóbb a soproni városszépítő-egyesület foglalkozott. Az egyesület választmányi ülésén elhatározta, hogy bizottságot alakít a művészek és műértő szakemberek bevonásával, amelynek az lesz a feladata, hogy figyelemmel kísérelje a műzslés szempontjából a soproni építkezéseket. Ne tartsa, hogy izléstelen homlokzatokkal csúfítsák el az utcák házait, hanem kínálják fel a maga izlését és tudását és ingyenes művészi terv elkészítésével bírja rá a háztulajdonost, hogy nemesebb izlésben építtessen. Ajánljuk ezt a célirányos intézkedést városunk figyelmébe.

Közigazgatási bejárás. A Balassagyarmati Agrár és Kereskedelmi r.-t. által a Máv Feled—Tiszolczi vonalán Orlajtörök megállóhelynél tervezett szabványos nyomtávú iparvasút közigazgatási bejárása e hó 19-én lesz s az alispáni hivatal képviselőjében dr. Söldös Béla másodfőjegyző vesz részt.

A „Társaság” legutóbbi számában lapunk szerkesztőjének: Gál Istvánnak „Talán” című hangulatos, kedves dalát olvassuk, melyet dr. Moyses Andor megzenésített s amelyet az itteni jótekonyszéki estélyen nagy tetszéssel fogadott közönségünk.

Nyomorék gyermekek vizsgálója. A helybeli Nyomorék-otthonban elhelyezett gyermekek tanévzáró vizsgálója az intézetben f. hó 18-án, hétfőn délelőtt 10 órakor lesz s a vizsgán az érdeklődőket szívesen látja az intézet vezetője.

Koszorúmegváltás. Rónay Gyula és családja a Lipták Endre halála alkalmából koszorúmegváltás czímen 20 kor.-át adományozott a ipartestületi nyugdíjgyűlésnek.

Csizfűrdő szezonja élénken indul és több mint 400 állandó fürdővendége van. A vendégek között sok illusztris, előkelő egyéniség nyaral, akik kitűnően érzik magukat és akik teljesen meg vannak elégedve a minden tekintetben kifogástalan ellátással.

Az oláhpatoki gyermeküdülő telepről. „A Gyermekvédelem Lapja” legutóbbi számában közli az Országos Gyermekvédő Ligának működéséről szóló múlt évi beszámolót s ennek keretében a Sajó völgyében lévő Oláhpatok községben létesített gyermeküdülő telepről a következőket olvassuk:

„1912. évben létesült gróf Andrássy Gézáé öméltsége jóvoltából, aki ottani kastélyainak egyikét fiugyermekek nyaraltatása érdekében a Ligának följánlotta. A kastély, mely üdülő gyermekek részére az Országos Gyermekvédő Ligának rendelkezésére bocsájtott, Oláhpatok község közelében, Gócs község határában, a Sajó völgyében levő parkban fekszik. Kitűnő vize és pompás, friss levegője biztosítja az ott időző gyermekek felüdülését. A telep berendezési költségeit a grófnő vállalta, míg a fenntartási költségek a Liga terhére esnek. A kastély, mely 25 gyermek befogadására képes, olyan otthont nyújt, mely nemcsak a higiénia legmesszebb menő követelményeinek felel meg, hanem mely egyuttal bájos, meleg, intím jellegével jóleső érzéseket kelt minden szemlélőben. A telep 1912 május hóban leégett s így az újra való építkezés miatt benépesítését augusztus hónapra kellett halasztani. Első vezetője Mónus Lajos nagyszőlősi szeretetházi tanító volt, kinek mint hivatott pedagógusnak, szeretetteljes bánásmódja alatt nem egy kis csintalan fiu lelkileg is megváltozva került vissza szüleihez.

1914-ben Füzési Árpád tanár vette át a telep vezetését, ki azt 1915-ben Kott Bélának adta át.

A telepen a gyermekek rendszeres, szervezett életet élnek; a napot beosztás szerint részint játékkal, szórakozással, részint komoly munkával töltik.

A kis telepesek katonai csapatot szerveztek maguk között, — két zászló alatt, — felszerelésüket maguk készítették, pontosan, katonai fegyellemmel végzik gyakorlataikat.

Futball csapatjuk és éneklaruk van. A helybeli iskola igazgatósága nagyobb mennyiségű ifjusági könyvet bocsájtott a telep rendelkezésére.

A növendékek rendszeresen vezetett naplóban örökítik meg az oláhpatoki nyaralás emlékeit, mely nemcsak a gyermekek írás- és fogalmazási gyakorlata miatt értékes, hanem individuumaik megnyilvánulása miatt is becses.

A telepet a grófi család és idegen vendégek gyakran látogatják s minden látogató jóleső érzéssel távozik abból az otthonból, mely évről-évre néhány kellemes hetet szerez a nagyvárosok sűrű levegőjétől és a tömött iskoláktól sápadt, vészegény fiúcskáknak.

A kamara hivatalos órái. A miskolci kereskedelmi és iparkamara hivatalos órái folyó évi június hó 15-től d. e. 8-tól délután 1 óráig tartanak. Délután a hivatal zárva van.

Köszönetnyilvánítás. Csorbay Endréné forgácsfalvai községi jegyző neje 10 koronát küldött Lukács Géza főispánéhoz a Nyomorék gyermekek javára. Az összeg átvételét hálás köszönettel nyugtázza a Gömörvármegyei Fehérvári egyesület elnöksége.

Vizhasználati jog tárgyalása. A rozsnói Markó-féle bányász vizhasználati jogának tárgyalása e hó 19-én, kedden lesz Roza-

nyón s ezen az alispánt helyettesítő vármegyei főjegyző képviselőjében Gál István vármegyei aljegyző vesz részt.

Főpásztori körlevél. Megjelent Balás Lajos rozsnói püspök IX. főpásztori körlevele, a melyben a tanítók, tanítónők és ovóák családi pótléka ügyében intézkedik. Közli az orsz. kath. tanítói segélyalap felhívását a kérvények benyújtása tárgyában.

Hid felszerkezetének kicserélési munkái. A rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatal a rozsnói—lőcse—szandeczi áll. közut 4—5 km. szakaszán lévő 12. sz. közellenfalu hid felszerkezetének vasbetétes beton felszerkezetre leendő kicserélési munkáira versenytárgyalást tartott. Ajánlatot beadott: Lenkey György vállalkozó Tornalja 6463 kor. 90 fillér összeggel. Ajánlata felterjesztett a kereskedelmi miniszterhez.

Réz ólom és ón rekvirálása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az ipari üzem tulajdonosait, hogy kötelesek megengedni, miszerint berezdezésük réz, ólom, nikkel és ón és ezek ötvözeteiből álló anyaga hediczélokra leszereltessek és üzemük oly rendszerre alakítsák át, hogy a nevezett fémeket ki lehessen vonni. Bővebb felvilágosítás a kamaránál szerezhető.

Rőfös árak eladása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a rőfös s textiláru kereskedőket, hogy május 19-től június 19-ig a következő árak eladása van megengedve: fehérített és mercezerizált szövetből 5, tarkán szövetből 10, festett szövetből 5, nyomtatottakból 10, de legalább 300 méter ezen árunemekből összesen. A férfi fehérneműek 5 százaléka adható el, de legalább 5 tucat ing és alsónadrág együttvéve. Maximális árak szigorúan betartandók. Eladásokról külön feljegyzések vezetendők.

Két katona egy ágyban. Ez a sokat ígérő czime Harsányi Zsolt pompás kabarétréfájának, mely Ötvös Adorján sikerült zenéjével most jelent meg a „Százerek zenéje” 12-ik számában. Különös szenzációt fog kelteni a zenekedvelők körében, hogy a kitűnő kottafolyóirat ezentul minden számában egy egy klasszikus operáriát fog közölni magyar szöveggel és külön kiemelt énekhanggal. Eddig ugyanis ezek az áriák magyar szöveggel egyáltalán nem jelentek meg. A mostani szám Halévy örökszepségű „Zsidónő”-jéből. Eleázár áriáját közli Kun László nagyszerű átírásában. Még egy pompás amerikai keringő és Kovács Károlynak egy kedves népdala van a gyönyörű kiállítású füzetben. Kiadóhivatal V., Kálmán-u. 22. Előfizetés 6. számra 4 kor. — Előfizetéseket elfogadnak a helybeli könyvkereskedők is.

A Társaság e heti új száma folytatja Bonyi Adorján finom, elegáns regényét, mutatós közöl ifj. Gonda Bélától a leányszobáról; cikket irt Návay Aladár, verset Sziny Lajos, Radványiné Ruttkai Emma, Gál István, Endrődy Béla pedig szellemes verses krónikát a gyermeknapról. A czimlapon Bissingen Vera grófnő képét látjuk, akitől két szép tollrajzot közöl a lap, melynek szövegrészét a szokásos rovatok egészítik ki. A „Társaság” előfizetési ára egész évre 28 K, félévre 14 K, negyedévre 7 K. — Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18.

Közgazdaság.

A Gömörkishontvármegyei Gazdák Hadsegélyző Bizottsága.

A vármegyei gazdasági egyesületünk a múlt hó 23-án Tornalján tartott igazgató-választmányi ülésén megalakította a „Gömörkishontvármegyei Gazdák Hadsegélyző Bizottság”-át, amelynek célja a háboruban hősi halált halt gazdák és földműveléssel foglalkozók özvegyeinek és árváinak segélyezése és istápolása.

A bizottság elnöksége és tisztikara így lett megválasztva:

Elnök: Szent Iványi Árpád orsz. gyűl. képviselő, a Gömör Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke.

Társelnökök: Gróf Andrássy Géza v. b. t. t., sipeki Balás Lajos v. b. t. t., r. kath. megyés püspök, dr. Fonet Gyula h. alispán, kövecsesi

Lukács Géza főispán, gróf Serényi Béla v. b. t. t., orsz. képviselő.

Alelnökök: Bihary István kir. tanfelügyelő, Buzy Márton ev. ref. esperes, Farkas Zoltán orsz. képviselő, Gyürky Pál ág. ev. esperes, báró Hámos Antal orsz. képviselő, földbirtokos, Hámos Árpád földbirtokos, Hevessy Bertalan földbirtokos, Putnoky Mór földbirtokos, orsz. képviselő, dr. Radvánszky György földbirtokos, báró Ragályi Balassa Ferencz földbirtokos, Singer Rezső izr. főrabbi, Széman Endre pápai prelátus, Terray Gyula ág. ev. főesperes.

Végrehajtó bizottság elnöke: Szent-Ivány József földbirtokos.

Előadó: Fodor Jenő Gömörkishontvármegyei Gazdasági Egyesületi titkár.

A bizottság gyűjtési akciója a közel jövőben megindul és minden bizonnyal a cél nemességéhez mért eredménnyel fog járni.

Dr. Fornet Gyula várm. főjegyző, alispán-helyettes megleghangu felhívást adott ki a bizottság alakulásával kapcsolatban s a közigazgatási tényezők lelkes felkarolásába ajánlotta az új háborús jótékonyági mozgalmat.

Közgyűlés. A murányvölgyi helyiérdekű vasut r. t. 24-ik évi rendes közgyűlését e hó 27-én tartja Budapesten.

Gazdák részére kiutalt szesz. Mint már jeleztük, a kormány 48700 hektoliterfok finomított szeszt bocsátott az alispán rendelkezésére abból a célból, hogy az a gazdák között a munkások szeszszükségletének fedezése céljából kiosztassék. Ez a kiosztás már megtörtént, illetve a községek és az egyes birtokok értesítve lettek, hogy részükre hány hektoliterfok finomított szesz lett a Rákossy Lajos-féle berzétei szeszraktárából kiutalva. Mint értesülünk a szesz ára hektoliterfokonként a szeszraktárban a vevő saját hordóiban átvéve 6 kor. 30 f.; a szesz árát a gazdák az alispáni hivatalhoz fizetik be, mire a megküldendő utalvány ellenében a szeszt Berzétén átvehetik, illetve — ha kéri — a szeszraktár vasuton is elküldi. A szeszt igénybevevő gazdákkal vélünk szíveséget gyakorolni, amikor még azt közöljük, hogy a szeszraktár kívánatra hordókat is ad kölcsön, amelyekért 30 napi használatra 2—4 korona kölcsöndíjat kell fizetni és ezen felül 100 literenként 30 korona biztosítékot letenni, amely biztosítékot azonban a gazda teljes összegében visszakap, ha a hordót 30 napon belül ép, sértetlen állapotban visszazsallít Berzétére, míg ellenkező esetben a hordó javítási költségeit a szeszraktár jogosítva van vonni.

A lefolyt hét élénk hete volt az Apolló színháznak, melyet a közönség szívesen keres fel a meleg időjárás ellenére is. A program változatos, ügyesen összeállított volt most is. A következő heteken bemutatásra kerülő „Homunkulus” összes részeit a tulajdonos nagy áldozatok árán szerezte meg s már előre felhívjuk erre a közönség figyelmét. Szombat, vasárnapra a „Holland express” hatalmas detektív dráma van műsoron.

További műsor ez: Juni 23-án és 24-én Homunkulus IV. része. (Homunkulus bosszuja.)

Jun. 30-án és Jul. 1-én Homunkulus V. része.

Julius 7-én és 8-án Homunkulus VI. része. (Homunkulus halála.) Főszerepben Olef Fönssel.

Szerkesztői üzenet.

B. I. Klenócz. Csak nem gondolta komolyan, hogy ezt büntetlenül ki lehet írni az újságba?

A. Gy. Klenócz. Csak nyílt-térben közölhetjük.

Cz. M. Balogtamási. Örvendünk, hogy legalább részben sikeres volt az intervenció. Sajnos, hogy a nép nem fogadja meg mindig az 5 javát akaró apostolok böles tanácsát!

M. K. Nagyszabos. Köszönjük s tudósításait mindig szívesen látjuk.

Meghívó.

A Rimaszombati Konzervgyár Részvénytársaság

1917. június 30-ikán d. e. 9 órakor
a Rimaszombati Takarékpénztár tanácskozási
termében tartandó

közgyűlésére

a t. részvényeseket meghívja

az igazgatóság.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg, nyereség- és veszteség-számla bemutatása és a nyereség felosztás iránt való határozat.
3. Alapszabályok 1—33. §§-nak módosítása.
4. Négy igazgatósági tag választása.

Szénát

bármilyen mennyiségben — készpénzfizetés mellett — vásárol a rimaszombati
m. kir. menteleposztály parancsnokság.

Sztarna József

kárpitos-mester Rozsnyón, ajánlja szolgáltatását magánosok, intézetek, kórházak, fürdő-tulajdonosok stb. mindenféle

kárpitos munkáknak

mérsékelt ár melletti elkészítése és javítására. Levélbeli meghívásra készséggel megjelenik és ingyen költségvetéssel is szívesen szolgál. 2—3

HUDE CZ ISTVÁN

kályhás.

Rákóczy-utca 24 sz. (azelőtt Jánosi-utca)

Felvállal kályhák javítását és átrakásokat is és tűzhelyek készítését.

Új kályhák raktáron. 1—10

Hirdetmény.

154—1916. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósnak 1916. évi 1656. sz. végzése következtében dr. Zátoreczky Adolf ügyvéd által képviselt Általános Bank r. t. fiókja 75 K s jár. erejéig 1916. évi június hó 13-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 661 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorzat; Heksch Bertalan 120 kor.; Gömörmegyei Fehérkereszt-egyesület 350 korona tőke és járuléka követelése erejéig is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 2444—1916. számú végzése folytán 75 kor. tőkekövetelés, ennek 1914. évi szept. hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 28 kor. 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására **1917. évi június hó 23-ik napjának d. u. 5 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX-ik törvényezikk 107. és 108. §§-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszombat, 1917. évi június hó 10.

Török Gyula, kir. jb. végrehajtó.

Eladó cséplőgépek.

Egy **nyersolaj-motor** 8 lóerejű (Wohanka féle gyártmány) és egy **benzin-motor** 6 lóerejű (Kállay-féle gyártmány) felszereléssel együtt szabad kézből eladó. — Venni szándékozók érdeklődjenek a tulajdonos **Kristófik Mártonnál Jolsván,** ott az eladó cséplőgépek megtekintethetők. — Bármelyik külön is megvehető. 1—2

Árverési hirdetmény.

136—1917. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 490/2. számú végzése következtében dr. Krausz Gyula rimaszombati ügyvéd által képviselt Bartos György és Vrabel József javára 554 kor. s járuléka erejéig 1916. évi december hó 7-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a losonczy kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. I. 3945/8. számú végzése folytán 554 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi augusztus hó 10-ik napjától járó 5% os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróság már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig Málnapatak községhez tartozó Pólyanka pusztán a Csertyár-telepen leendő eszközlésére **1917. évi június hó 20-ik napjának d. e. 11 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX-ik törvényezikk 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Losoncz, 1917. évi június hó 2-ik napján.

Willner Zsigmond,

kir. bír. végrehajtó.

Hirdetéseket

e lap részére elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.